

Sygn. akt VII K 418/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2015r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie w Wydziale VII Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Kruszevska-Sobczyk

Protokolant: Katarzyna Szklarczyk

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej w Olsztynie A. T. i oskarżyciela A. P.

po rozpoznaniu w dniu 24.11. 2014r., 12. 12.2014r., 09.02. 2015r., 16.03. 2015r.

sprawy **P. S.**

urodz. (...) w O., syna R. i E. z d. N.,

oskarżonego o to, że:

w O., w okresie od 21 lutego 2012r. do 20 czerwca 2012r. pełniąc funkcję Prezesa Zarządu w „(...)Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością” (obecnie (...) z ograniczoną odpowiedzialnością” w upadłości likwidacyjnej) z siedzibą w O. przy ul. (...), KRS (...), będącej płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych, działając w krótkich odstępach czasu, wbrew przepisom art. 38 ustawy z dnia 26.07.1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010r., nr 51, poz. 307 z późn. zm.) nie wpłacił w ustawowym terminie na rzecz Urzędu Skarbowego w O. zaliczek podatku dochodowego od łącznej kwoty wypłat wynagrodzeń zatrudnionych pracowników tej jednostki za miesiące od stycznia do maja 2012r. w łącznej wysokości 16597 zł

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 77§2 kks w zw. z art. 6§2 kks i art. 9§3 kks

I. oskarżonego **P. S.** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 77§2 kks w zw. z art. 6§2 kks w zw. z art. 9§ 3 kks, opierając wymiar kary o art. 77§2 kks, skazuje go na karę 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki na 60 (sześćdziesiąt) złotych,

II. na podstawie art. 24§1 kks za karę grzywny wymierzoną oskarżonemu P. S. czyni w całości odpowiedzialną posiłkowo (...) z ograniczoną odpowiedzialnością” w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w O.,

III. na podstawie art. 624§1 kpk w zw. z art. 113§1 kks zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości.

Sygn. akt VII K 418/14

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) z o.o. w O. przy ul. (...) została zawiązana 09.01. 2007r. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem KRS (...). Jej podstawowym przedmiotem działalności w 2012r. były usługi kompleksowej obsługi i napraw pojazdów mechanicznych. Prezesem zarządu spółki był P. S., który pełnił powyższą funkcję również w 2012r. Wymieniony zarządzał finansami spółki i był odpowiedzialny za jej gospodarkę finansową oraz za płatności podatków.

Spółka zatrudniała pracowników na podstawie umów o pracę oraz umów o dzieło. Wyплаты wynagrodzeń następowały przelewem bankowym lub gotówkowo, do dnia 10-go następnego miesiąca. Z tytułu wypłat przedmiotowych wynagrodzeń spółka jako płatnik zobowiązana była obliczać i pobierać zaliczki na podatek dochodowy od osób, które uzyskują przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy, zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez zakład pracy. Płatnik miał obowiązek przekazać na rachunek urzędu skarbowego kwoty pobranych zaliczek na podatek w terminie do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki.

Mimo powyższego obowiązku spółka (...) w okresie od 21 lutego 2012r. do 20 czerwca 2012r. nie odprowadziła w ustawowym terminie na rachunek Urzędu Skarbowego w O. zaliczek podatku dochodowego od wypłat wynagrodzeń zatrudnionych pracowników tej jednostki za miesiące od stycznia do maja 2012r., w łącznej wysokości 16 597 zł.

W tym okresie spółka miała trudności finansowe, powstałe m.in. w związku z realizacją kontraktu ze spółką (...), w trakcie której to inwestycji roboty przedłużyły się, zaistniała także potrzeba wykonania szeregu prac dodatkowych, nastąpiły opóźnienia w płatnościach.

W dniu 6 kwietnia 2012 r. (...) Sp. z o.o. w O. reprezentowana przez prezesa zarządu P. S. złożyła do Sądu Rejonowego w Olsztynie wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku spółki.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Olsztynie V Wydział Gospodarczy z dnia 24 września 2012 r. sygn. akt V GU 55/12 ogłoszono upadłość (...) Sp. z o.o. w O. obejmującą likwidację majątku dłużnika.

(dowód: decyzja Naczelnika Urzędu Skarbowego w O. PP- (...) -284/12-MS-4 k: 2-4, wykaz zaległości k: 5, karta kontowa k: 6, deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2012r. k: 7-8, sprawozdanie finansowe (...) Sp. z o.o. w O. k: 9-26, informacja z KRS k: 27-30, zeznania M. P. k: 195v, 36-37, R. S. k: 195v-196, 39-40, A. D. k: 201v, 44-45, odpis postanowienia w sprawie V GU 55/12 k: 47, dokumentacja z kontroli podatkowej k: 49-63, zestawienie sald i obrotów (...) Sp. z o.o. z załącznikiem k: 64-65, zapisy na koncie dotyczące wynagrodzeń k: 66-83, raporty kasowe k: 84, 86, dowody wpłat k: 85, 87-90, rachunki k: 91, 92, raporty o zaliczce miesięcznej na podatek dochodowy od łącznej kwoty dokonanych wypłat z listami płac k: 93-110, zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za okres 01.01.2012r.- 23.09.2012r. k: 111-113, wyjaśnienia P. S. k: 117v, 187-187v).

Oskarżony **P. S.** nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, odmawiając składania wyjaśnień w postępowaniu przygotowawczym.

(wyjaśnienia oskarżonego k: 117v)

W postępowaniu sądowym oskarżony wyjaśnił, że w okresie objętym zarzutem spółka nie miała pieniędzy, aby realizować swoje zobowiązania, przedłużała się realizacja kontraktu z firmą (...), nie płacono im w terminie. Spółka ponosiła dodatkowe koszty utrzymania ludzi w pełnej gotowości. Później było opóźnienie w opłacaniu faktur. Problemy z płatnościami w spółce zaczęły się w 2011r. Były uiszczone wynagrodzenia netto na podstawie listy płac dostarczonej do banku i to bank dokonywał wypłaty na podstawie listy płac. Od marca 2012r. bank przelewał pieniądze na konta pracowników. Upadłość (...) ogłoszono chyba we wrześniu-październiku 2012r. Spółka (...) chyba rozliczyła się z syndykiem. Nie miał możliwości, aby zapłacić. Wszystko było zajęte przez komornika, a potem wszedł syndyk. Nie chciał zwalniać pracowników, musiałby z dnia na dzień zwolnić 20 pracowników, oni mieli swoje zobowiązania. Ponadto gdyby zerwał umowę z B. to zapłaciłby potężne odszkodowanie. Pracownicy cały czas byli w gotowości do pracy. Miał już sprawę za niezapłacenie tego podatku, ale za inny okres. Jego świadomość była taka, że to było za całość. Potem to rozdzielono. Nie zapłacił podatków, gdyż nie miał pieniędzy. Musiał zapłacić pensje pracownikom, a były też wydatki związane z bieżącą działalnością. Nie zaprzestał wcześniej prowadzenia działalności, gdyż zerwanie kontraktu wiązałoby się z karami, to byłoby około 700-800 zł.

(wyjaśnienia oskarżonego k: 187-187v).

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu na wiarę zasługiwały wyjaśnienia oskarżonego, w których przyznał, iż nie płacił należności podatkowych objętych zarzutem, jak również opisał trudną sytuację finansową spółki. Powyższe wyjaśnienia korespondowały bowiem z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności w postaci dokumentacji finansowej i podatkowej, znajdującej się w aktach, jak również postanowienia o ogłoszeniu upadłości, które to dokumenty nie były kwestionowane przez żadną ze stron, jak również w postaci zeznań świadków M. P., R. S. i A. D..

Wskazani wyżej świadkowie złożyli zeznania na okoliczność funkcjonowania i sytuacji finansowej w spółce (...), podnosząc m.in., iż spółka straciła płynność finansową, stratę przyniósł zwłaszcza kontrakt z firmą (...) i powstałe na tym tle opóźnienia w płatnościach, przedłużające się prace i związana z nimi konieczność utrzymywania pracowników w gotowości, co w konsekwencji doprowadziło do złożenia wniosku o upadłość. Potwierdzili przy tym, iż prezesem spółki był P. S..

M. P. i R. S. wskazali przy tym, iż nie wiedzą czy wynagrodzenia pracowników były wypłacane. Natomiast A. D., zatrudniona jako główna księgowa w spółce wskazała, iż naliczała zaliczki od wypłat wynagrodzeń za miesiące od stycznia do maja 2012r., podnosząc, iż w spółce nie było dość pieniędzy na uiszczanie zaliczek na podatek dochodowy od wypłat wynagrodzeń. Wskazała też, iż w 2012r. były wypłacane wynagrodzenia dla pracowników, a pieniądze na to były z bieżącej działalności warsztatu. Na listach płac były wyszczególniane zaliczki na podatek. Prezes P. S. podpisywał te listy. Prezes zarządzał finansami spółki i był odpowiedzialny za jej gospodarkę finansową oraz za płatności podatków. Wiedział, że są zaległości w podatku od wypłat wynagrodzeń.

W ocenie Sądu zeznania wskazanych świadków zasługiwały na wiarę, były one bowiem spójne, logiczne, korespondowały wzajemnie pomiędzy sobą, jak i z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Materiał ten w postaci ww zeznań świadków, wyjaśnień samego oskarżonego, jak również zgromadzonej dokumentacji wskazywał, iż oskarżony P. S. w okresie od 21 lutego 2012r. do 20 czerwca 2012r. pełniąc funkcję Prezesa zarządu w (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. przy ul. (...), będącej płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych, działając w krótkich odstępach czasu, wbrew przepisom art. 38 ustawy z dnia 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych nie wpłacił w ustawowym terminie na rzecz Urzędu Skarbowego w O. zaliczek podatku dochodowego od łącznej kwoty wypłat wynagrodzeń zatrudnionych pracowników tej jednostki za miesiące od stycznia do maja 2012 r. w łącznej wysokości 16 597 zł, czym wypełnił znamiona przestępstwa skarbowego z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks.

Jakkolwiek przy tym oskarżony wskazywał, iż fakt niezapłacenia wskazanych wyżej należności podatkowych wynikał z trudnej sytuacji finansowej spółki i braku środków na zapłatę tych należności, wskazać jednak należy, iż art. 77 kks penalizuje zachowanie płatnika lub inkasenta, który pobranego podatku nie wpłaca w terminie na rzecz właściwego organu. Należy mieć przy tym na uwadze, iż zaniechanie wykonania obowiązku odprowadzenia pobranego podatku lub zaliczki na podatek nie może być usprawiedliwione trudną sytuacją finansową danego podmiotu gospodarczego, gdyż pobrany podatek nie stanowi mienia, którym płatnik może swobodnie dysponować, przeznaczając go na inne cele jak np. bieżąca działalność gospodarcza, czy spłata kontrahentów, nawet jeśli środki te byłyby wydatkowane w celu uregulowania innych zobowiązań powstałych w związku z prowadzeniem tej działalności. W orzecznictwie podkreśla się przy tym, iż „pobranie” przez płatnika od podatnika kwot zobowiązania podatkowego nie musi polegać na fizycznym przejęciu od podatnika określonej kwoty stanowiącej część tzw. wynagrodzenia brutto podatnika, gdyż pracodawca (jako płatnik zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych) nie dokonuje wypłaty pracownikowi kwoty brutto i nie odbiera mu następnie kwoty stanowiącej zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych. Przez pobranie podatku rozumie się zatem czynność techniczną polegającą na potrąceniu, czyli wypłaceniu pracownikowi wynagrodzenia po odliczeniu uprzednio obliczonej zaliczki (tzw. wynagrodzenia netto). Bez

znaczenia dla odpowiedzialności karnej płatnika jest natomiast, czy posiada on środki na odprowadzenie pobranego podatku (zob. wyrok SN z dnia 16 maja 2002 r., IV KKN 427/98, LEX nr 56067). Z zeznań A. D. wynikało, iż pracownikom spółki w 2012r. wypłacano wynagrodzenia, ponadto wymieniona wskazywała, iż oskarżony miał świadomość niewykonania ciężącego na nim obowiązku w zakresie należności podatkowych objętych zarzutem w niniejszej sprawie, przy czym to właśnie on z racji pełnionej funkcji prezesa zarządu odpowiadał za prowadzenie gospodarki finansowej spółki, w tym za jej zobowiązania podatkowe, czego zresztą nie kwestionował sam oskarżony.

Wymierzając oskarżonemu karę za czyn, którego się dopuścił Sąd miał na uwadze jako okoliczność obciążającą stosunkowo znaczną wysokość niewpłaconych zaliczek na podatek.

Natomiast jako okoliczność łagodzącą Sąd miał na uwadze, iż spółka (...) w okresie objętym zarzutem rzeczywiście znajdowała się w trudnej sytuacji finansowej, brakowało pieniędzy na jej bieżącą działalność, co jakkolwiek nie może eskulpować oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 77§2 kk musi być jednak brane pod uwagę przy ocenie motywów, które kierowały nim przy jego popełnieniu, jak bowiem wskazywał zgromadzony materiał dowodowy wymieniony chciał jak najdłużej zapewnić funkcjonowanie spółki m.in. chcąc uniknąć kar jakie musiałaby ponieść w związku z niewywiązaniem się z kontraktu z firmą (...), czy uniknąć natychmiastowych zwolnień pracowników.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, że karą adekwatną do stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, jak również jego zawinienia jest kara grzywny w wysokości 60 stawek dziennych, z uwagi na dość trudną sytuację finansową oskarżonego przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 60 zł. Wymierzona kara w ocenie Sądu spełni też swe cele w zakresie prewencji generalnej oraz indywidualnej, a także właściwie będzie kształtować świadomość prawną zarówno oskarżonego jak i społeczeństwa.

Na podstawie art. 24 § 1 kks za karę grzywny wymierzoną oskarżonemu uczyniono w całości odpowiedzialną posiłkowo (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w O., gdyż to właśnie ta spółka była płatnikiem przedmiotowego podatku.

Sąd zwolnił też oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości, mając na uwadze, iż nie pracuje on, utrzymując się z zasiłku dla bezrobotnych w kwocie około 700 zł miesięcznie, a zatem uiszczenie tychże kosztów stanowiłoby dla niego nadmierne obciążenie z uwagi na jego trudną sytuację finansową.